

СРПСКА ЕНЦИКЛОПЕДИЈА

Том III
Књига 2

Демократија – Ђуша

МАТИЦА СРПСКА
СРПСКА АКАДЕМИЈА НАУКА И УМЕТНОСТИ
ЗАВОД ЗА УЏБЕНИКЕ

НОВИ САД – БЕОГРАД 2021

УРЕЂИВАЧКИ ОДБОР

ПРЕДСЕДНИК

Драган Станић (Иван Негришорац)

УРЕДНИЦИ СТРУКА

Данило Баста

Филозофија, психологија

Слободан Вукосавић

Индустрија, занатство, рударство,
технологија, металургија, саобраћај,
машињство, механика

Миро Вуксановић

Архиви, библиотеке, музеји, научне
и културне установе

Владимир Гречић

Исељеништво

Душан Драјић

Енергетика, електроинженерство,
информатика

Душан Иванић

Књижевност

Владимир Кањух

Медицина, ветеринарска медицина,
фармација, стоматологија

Радош Љушић

Школство, педагогија, просветне установе

Војислав Марић (до 1. VIII 2021)

Математика, физика, астрономија

Радомир Милошевић

Религија, теологија, црквена историја

Нада Милошевић Ђорђевић (до 27. VII 2021)

Народна књижевност

Милован Митровић

Етнологија, социологија, пољопривреда

Синиша Мишић

Историја средњег века, помоћне историјске науке

Ненад Остојић, научни секретар

Позориште, филм, балет, музика

Часлав Оцић (до 5. X 2020)

Рајко Буквић

Економија

Софија Петковић

Археологија, рана историја

Предраг Пипер (потпредседник, до 10. IX 2021)

Лингвистика, филологија

Мира Радојевић

Историја новог века, војска

Драган Станић

Спорт, физичка култура, медији, новинарство, јубилистика

Владимир Стевановић

Биологија, геологија, хемија, шумарство

Љиљана Н. Стошић

Историја културе, ликовне уметности, архивистика

Слободан Ђурчић

Географија, климатологија, демографија, туризам

Коста Чавошки

Државно уређење, право, политикологија

након привремених избора за Народну скупштину Републике Србије 23. XII 2000, на којима је листа ДОС-а победила са двојбран за председника владе. Започевши темељну реформу државне управе и економских односа, сређивање односа Србије и Црне Горе, те решавање косовског проблема, суочавао се са снажним унутарњим отпорима реформској политици и латентним империјалним интересима западних држава. Након два неуспела атентата, убијен је 12. III 2003. Иако је убиство Ђ. онемогућило остварење његових државничких планова (првенствено решавање косовског проблема заједно са Републиком Српском), он је својим политичким деловањем, и поред многих контроверзи које је изазивао као јавна личност и као политичар, дао значајан допринос демократизацији политичких односа у српском друштву и његовој укупној модернизацији.

ДЕЛА: *Субјективност и насиље. Настанак система у филозофији немачкој идеализма*, Бг 1982; *Јесен дијалектике: Карл Маркс и ушмељење кријичке теорије груштва*, Бг 1987; *Србија ни на Истоку ни на Западу*, Н. Сад 1996; *Зоран Ђинђић о Косову*, Бг 2003; *Србија у Европи. Ауторски текстови и интервјуи*, Бг 2003; *Једна српска визија*, Бг 2004; *Сан о Србији*, Бг 2004; *Пут Србије у Европу*, Бг 2005; *Србија – нови почетак*, Бг 2007; *Политика и друштво. Расправе, чланци и есеји*, Бг 2013; *Филозофски сисии. Оледи и расправе 1976–1996*, Бг 2013.

ИЗВОРИ: Д. Михајловић, *Повленске мајле и визији*, I–II, Бг 2005; *Сведочење пред Специјалним судом Владимира Пойовића на суђењу за убиство Зорана Ђинђића*, Бг 2006; В. Монтгомери, *Кад овације ушину. Борба с демократском транзицијом: сећања последњеј америчкој амбасадора у Југославији*, Бг 2010.

ЛИТЕРАТУРА: D. Anastasijevic, A. Borden (ур.), *Out of Time: Draskovic, Djindjic and Serbian Opposition against Milosevic*, London 2000; С. Илић, *Портрети*, Бг 2001; М. Ст. Протић, *Изневерена револуција*, I–II, Бг 2005, 2006; М. Исаков, *ПараДОС*, Н. Сад 2005; М. Васић, *Ајенштајн на Зорана Ђинђића*, Бг 2005; Л. Перовић (прир.), *Зоран Ђинђић: етика одговорности*, зборник радова, Бг 2006; М. Ђурковић, *Крај и почетак. Политика и култура у Србији 1999–2005*, Н. Сад 2006; Д. Величковић, К. Зодеман, *Ђинђић*, Бг 2007; С. Поповић, *Незавршени процес: шта је остало недоречено током суђења ајенштајнорима на премијера Зорана Ђинђића*, Бг 2007; Б. Димитријевић, *Зоран Ђинђић. Биографија*, Бг 2007; А. Петровић, Д. Чарнић, *Процес КП 5/03: убиство Зорана Ђинђића*, I–III, Бг 2008; В. Ђургус Казимир, *Хајка. Анализа медијских најада на Владу Зорана Ђинђића*, Бг 2009; Д. Величковић, *Ђинђић. Лице младости*, Бг 2013; М. Беланчић, *Беле странеце историје. Поводом филозофских сисии Зорана Ђинђића*, Бг 2013. М. Антоловић

ЂИНЂИЋ, Славољуб, турколог, филолог, универзитетски професор (Крњиград код Прокупља, 24. IV 1935 – Београд, 30. III 2000). Студије оријенталистике започео је 1954. на Филозофском факултету у

Београду, где је дипломирао 1959. После дипломирања боравио је на специјализацији у Каиру (1959). Докторску дисертацију „Ратна и револуционарна тематика у делима Јакуба Кадрија Караосманоглуа” одбранио је 1965. на Филолошком факултету. Цео радни век провео је на Катедри за оријенталистику Фил. ф. (1960–1997). Асистент је постао 1963, а редовни професор за турски језик и књижевност 1981. Предавао је турски језик, стару и нову турску књижевност на основним студијама, као и упоредну граматику туркијских језика на магистарским студијама. Био је управник Катедре у више мандата, продекан за наставна и научна питања (1973–1975) и декан (1983–1985). Бавио се лингвистичком и књижевном туркологијом, контактном лингвистиком, лексикографијом, оријентализмом у српској књижевности (Борисав Станковић, Јован Илић), а у тим областима објавио је значајне прилоге у научним публикацијама у земљи и иностранству. Аутор је *Уџбеника турског језика* (Бг 1979), првог универзитетског уџбеника турског језика у Србији. Главни је аутор речника *Türkçe-Sırpça Sözlük (Турско-српски речник)* (Анкара 1997), до тада најобимнијет таквог речника на српскохрватском подручју. У његовом турколошком опусу значајно место припада и преводилаштву. Посебно се издвајају две књиге из народне књижевности, *Турске бајке* (Бг 1978) и *Књија Деде Коркуша* (Бг 1981). Добитник је награде „Милош Н. Ђурић” (1982) за превод турског епа *Књија Деде Коркуша*, као и награде „Златна плакета” Министарства за национално образовање, спорт и омладину Републике Турске (1988).

ЛИТЕРАТУРА: *Ко је ко у Србији 1991*, Бг 1991; Д. Танасковић, „Проф. др Славољуб Ђинђић”, *Филолошки преглед*, Бг, 2000, 27/2; А. Митровић (ур.), *Истоци и ујоци. Сећање на Славољуба Ђинђића*, Бг 2009. М. Ђинђић

ЂИНЂУША, село у јужној Србији, у Пустој реци, на десној страни долине Пусте реке, у подножју брда Стрељаник (354 м). Кроз село пролази локални пут који повезује Лесковац и центар општине Бојник, који је 6 км западно од Ђ. Насеље је компактно с кривудавим и мрежасто распоређеним улицама, на око 240 м н.в. Први помен села под именом Старац и Ђинђиха је из 1516. Од 80-их година XX в. отпочела је депулација. Године 1971. село је имало 863, а 2011. 560 становника, од којих су 99,3% били Срби. Пољопривредом се бавило 67,5% економски активне популације, а неаграрно становништво највећим делом радило је у грађевинарству. У селу се налазе остаци старе сеоске цркве, нови храм посвећен Светој Петки и основна школа.

ЛИТЕРАТУРА: *Географска енциклопедија насеља Србије*, I, Бг 2001. Д. Р. Гатарић